

Femeia si Familia

foaie beletristică-literară.

Apare în 1 și 15 a fiecărei luni.

Abonamentul: pe an 10 cor., 1/2 an 5 cor., 1/4 an 2 cor. 50 bani. Pentru România: pe an 14 lei, 1/2 an 7 lei. Un număr 50 bani.

Scritori Moderni.

T. D. Speranță.

Săptemănilor trecute literatura română s'a îmbogățit cu un nou roman original, cu titlul *Feigăla*. Subiectul lui este luat din viața Evreilor din România și autorul este Theodor D. Speranță.

Speranță este popular și bine cunoscut în toate părțile unde se află Români. El are un volum de romane și alte scrieri, dar renumele și l-a întemeiat prin *Anecdotele sale* versificate, în cari în limbă populară, fluidă, și cu spirit ne povestește pătani hazlii de-ale oamenilor veseli ori bătuți la cap, de-ale Evreilor, Țiganilor, Ungurilor etc. Unele din ele sânt mai slabe, dar cele mai multe sânt escelente și aceasta e cauza, că ele au devenit foarte populare. Cine nu cunoaște d. e. — ca să amintim numai una — hazlia anecdota *Cine-i Nuhâm?* care se termină astfel:

Cine-i Nuhâm? Eaca Nuhâm!
Nuhâm este-un biet samsar,
Cu nevastă-mea e frate,
Dar' încolo-i — un măgar!

T. D. Speranță s'a născut în 1856 și e profesor în București. Anecdotele sale, cele mai multe, au apărut prin ziare și sânt scoase și separat în trei volume.

În numărul nostru de azi dăm una din aceste anecdote, cum și caracterizarea noului seu roman.

Bêțul Ungurului.

Anecdota de T. D. Speranță.

Unui tiner Unguraș
I-a rămas ca moștenire
Dela tată-un bêț frumos

Sus la capăt cu porfire
Și cu pietrii nestimate
Toate-n aur ferecate,
Însă bêțul, din tēmplare,
Pentru el era prea mare
Bêț, mă rog, de prin vechime,
Cum purtau prin boierime.
Ca să poată acum să-l poarte
Ungurașul ce să facă?
Cheamă-un meșter să-l prefacă.
— Uite, dragă, bêțul ăsta
Lung așa mai mult cât mine
Cum să făcut ca să vină
Pentru mine tocmă bine?
— Cum să faci? Se face bine,
Prea ușor și prea frumos:
Trebui să-l scurtezi de-o palmă
Să-l mai tai, d'aci de jos.
— Cum să tăet? Cum să tăet?
Să tăet d'aci de jos?!
Zice-acuma ungurașul
Necăjit și furios.
— Mergi la dracul, nu mai trebui
Tu nu-i meșter, meșter prost:
La pământ el bun la mine
Numai sus el lung a fost.
Când să scurtat jos, atunce
El n'ajunge la pământ
Cum să mers cu el în mână?
Să purtat pe sus prin vânt?!...

Feigăla.

Roman de T. D. Speranță.

— Dare de seamă. —

Rolul principal în acest roman e ținut de o ebreică, care poartă numele de Feigă. Este fiica cea mai mare a unei văduve.

N'are zestre. Își cunoaște inferioritatea condițiunii în care se află, aspiră la o viață

mai bună decât aceea ce i-se rezervă și de aci întreaga țesătură de suferințe, de căderi și ridicări.

Cu o minuțiositate și cu un spirit pătrunzător, autorul te introduce deodată în mediul acela al Evreilor, mediu ce noi nu-l cunoaștem. Descrierea sa amănunțită dar clară, te face să trăiești cu dinșii și să cetești în viața lor, cum se cetește într'o carte bine scrisă, pe care o înțelegi dela prima-dată.

Ceea-ce e remarcabil e că toate tipurile din această istorie se mențin.

Or-care i-ar fi caracterul, el este acelaș dela început până la fine.

Bêtrânul Hascal, moșul fetei, om religios, căruia nu-i trece zi să nu-și îndeplinească datorile religioase, om care pricepe o anume morală dela care nu voiește să șovăiască nici un moment.

Mama Feigă-i, care trăește cu groaza în suflet ca fetele ei să nu apuce căi greșite și care e în stare să ia de trei ori drumul la fântână, pentru-ca să capete o oală de apă neînceptută spre norocul fetei sale.

Nebunul Albert, care spune în toată vremea lucruri foarte serioase, sub o aparență șagalnică...

Herman, primul bărbat al Feigălei, și... în fine Feiga însesi care ține coarda...

Toate acestea și atâtea alte personaje din roman, fiecare cu importanța lui, sânt tipuri care trăesc astăzi în societatea din România, personaje pe care, odată cetite, nu mai simți nevoia de a cerceta, căci le cunoști pe de-a întregul, chiar de nu ai avut încă prilejul să le cunoști.

Ceea-ce se cere la un roman bun sub toate raporturile, este apoi continuitatea. În romanul lui Speranță totul se urmează în mod logic și natural. Nimic forțat, nimic care să

Cabinetul Romanilor.

Doliul văduvei.

De
André Theuriet.
(Urmare).

VI.

Când violența primei desperări îi trecu încâtva; când se scoase de sub greutatea ce o apăsa, Ioana regăsind atâta luciditate și reflexiune ca să se gândească la consecințele aberațiunii, căreia îi succumbase, frica și neliniștea sufletească, se alăturară la rușine. Situațiunea în care se aruncase îi părură îngrozitor de lamentabilă. Ce avea să se întâmple și ce purtare trebuia să observe față de acela, care abuzase de slăbiciunea ei? Ori Michaëlis era unul din acei seducători vulgari, cari își bat joc de reputațiunea unei femei, și cari îmbrățișând o femeie voese să-și împlinescă numai amorul propriu, să caute ocaziunea unei plăceri trecătoare; și atunci

Ioanei nu-i rămânea alta decât să-și închiză ușa, să-și sufere umilirea și să-și plângă în tăcere greșeala; — ori din contră, musicantul fiind un om leal, cu inima plină de dragoste sinceră față de ea; în acest cas, Francisc va căuta să revadă femeia, pe care o iubea și o compromise. El își va da silința să-și obțină iertarea și să-și ofere toate reparațiunile dorite.

Doamna de Mauves era aplecată să dea crezământ ipotezei a doua, care era mai mângâitoare pentru mândria sa blesată. Ioanei i-se păruse, că Francisc, pe lângă toate afecțiunile sale de scepticism, avea o inimă generoasă și era capabil de a iubi serios. Dar această presupunere, deși îi liniștea orgoliul, totuși nu-i putea de loc împăca inima turmentată. Întrebându-se pe sine însași, cu groază își mărturisea, că nu e în stare să-și iubească pe Michaëlis și că pe lângă toată uitarea de sine, Robert era încă tot stăpân absolut asupra gândirii sale. Îi era cu neputință să făcărească fără scârbă oare-care intimitate cu musicantul, chiar și atunci când intimitatea ar fi fost legitimată prin căsătorie.

Michaëlis o îmbrățișase într'un moment când Ioana își uitase de sine, de datorințele sale; dar nici voința ei, nici inima-i nu luară de loc parte în uitarea de sine și acum era sigură, că toată ființa ei s'ar revolta, dacă ar fi să mai ajungă în brațele unui străin, care, prin surprindere o stăpânise un moment. Examinându-se în mod temeinic, d-na de Mauves avea conștiința unei curioase desdoeli de sine.

Femeia, care se lăsase să fie îmbătută prin sărutările lui Francisc și care îndrăgilor lui Francisc răspunde tot cu iubire ardentă, îi părea de tot străină, de aceea, care acum își frământa creierul și medita dureros în odaie, martoră a gingășilor lui Robert.

Cea dintâi era o creatură întregă de impulsivitate, înșelată prin ispitele mediului senzual, în care viețuia, și care cedase întăritărilor cărnei sale întărcată de plăcere. A doua era onestă, alipită cu cerbicioșie de memoria unui bărbat adorat, incapabilă de a iubi un alt om, după-ce a fost a lui Robert. Pentru aceasta din urmă, amorul lui Michaëlis apărea

